

Yeni inceleme, dumanlı sis üreten çevrelerin şiddetli ruhsal çöküntüye sebep olabileceğini belirtmektedir.

HAVA KİRLENMESİ KİŞİLİĞİMİZİ NASIL ETKİLİYOR

Hava kirlenmesi insanlarda solunum yolu rahatsızlıkları meydana getiriyor ve genellikle her gün böyle bir havayı tenneffüs edenlerin fiziksel sağlığını yıpratıyor. Halen iki ayrı inceleme kirlenmiş bir havanın fiziksel olduğu gibi ruhsal'da bir etki yaptığını ileri sürmektedir. Bilim adamları şimdi hava kirlenmesinin suç dalgalarına, ruhi çöküntüye, boşanmalara ve hatta intiharlara sebep olduğunu söylüyorlar. Behavior Today'de yayınlanan ilk inceleme, havadaki oksitleyiciler düzeyiyle şehir suç oranı arasında karşılıklı ve önemli bir ilişki bulmuştur. Bir yıl süre ile Nevark şehrindeki aylık suç oranıyla, oksitleyici düzeylerini grafiğe geçirdikten sonra New Jersey Tıp Okulundan psikiyatri araştırmacısı Robert Jarmon, suç grafiğindeki tepe ve tabanların hava kirlenmesindeki günlük düzeyle-

rin en yüksek ve en alçak noktalarına paralel düştüğünü tespit etmiştir. Bu karşılıklı ilişki yalnız bir ayda, suçların birden çok arttığı aralık ayında tutmamıştır. Suçlarda görülen bu şiddetli yükselme, Jarmon'a göre, - herhalde, tatil sıkıntısından ileri gelmektedir.

Jarmon'un incelemesi, suçla hava kirlenmesi arasında nedene ait kesin bir bağlantı kurmamakla beraber, kendisi incelediği yağış, haftanın günü, yılın zamanı gibi değişkenlerden, sadece hava kirlenmesinin bu kadar sıkı bir ilişki gösterdiğine işaret etmektedir.

South Seattle Community College'den Leroy Schieler tarafından yürütülen ikinci bir inceleme daha belirli olup hidrojen sülfid kirlenmesiyle, ruhsal çöküntü ve hatta intihar arasında sıkı bir ilişki bul-

muştur. Hidrojen sülfid doğrudan doğruya kokuşan bakteri bitki ya da hayvanlardan meydana gelen bir gaz olup ayırtıcı özellikleri kolayca tanımlanabilen çürük yumurta kokusuyla, ruhi çöküntü, baş dönmesi ve görüş bulanıklığı yapması halidir.

Havada yüksek hidrojen birikintilerine yol açan değişkenler arasında, maden eritme ve öğütme işlemlerinde ya da duragan enerji istasyonları gibi yerlerde havaya kolayca gaz bırakan, asitli topraklardan çıkan çok miktardaki kükürt kirlenmeleri vardır. Schieler'in dediğine göre kalevi bir toprak, içeride saklı kalan kükürtlü madenleri meydana getirmek üzere gazı tutmaktadır.

Amerika Birleşik Devletlerinin Kuzeydoğu kısmında hem asitli toprak, hem de kükürt kirlenmeleri çıkaran büyük bir ke-

reste endüstrisi bulunduğundan, Dr. Schieler burada, örneğin, kalevi topraklı, doğu kıyısına kıyasla daha fazla ruhsal çöküntü belirtileri görülebileceğini düşünmektedir.

Araştırmalar 1961 den önceki 50 yıllık dönemde intihar oranının Batı Kıyısında en yüksek olduğunu ve intihar oranının en yüksek olduğu on şehrin yine Batı kıyısında bulunduğunu meydana çıkarmıştır. Boşanma oranları, suç ve akıl hastanelerine kabul gibi diğer belirticiler doğrudan daha yüksek oranlar göstermiştir.

Dr. Schieler diyor ki, «Bu intihar oranlarındaki fark genellikle ahlaki nedenlerle ilişkili görülmektedir. Fakat belkide hidrojen sülfid değeri daha iyi bir açıklama olacaktır.

*SCIENCE DIGEST'den
Çeviren: NİZAMETTİN ÖZBEK*

YİNE DÜNYA'NIN ENERJİSİ

Artan teknik güçle beraber insanoglu enerji sıkıntısına, hatta kıtlığına adım adım yaklaşmaktadır. Dünyanın petrol yatakları ve kömür madenleri sınırlıdır şüphesiz. Bu hızla giderse 20 yıl sonra insanoglunun elinde, küçük bir lambayı yakacak kadar sıvı yada katı yakacak kalmayacaktır. O zaman ne yapacağız? Bu soru başkaları tarafından çok sorulmuş ve birçok cevaplar alınmıştır. Güneş motorları, çekirdek erkesi, plasmik enerji, v.b. Bunlardan biride «yer ısı gücü». Bilindiği gibi yerin merkezine yaklaştıkça sıcaklık artar. Düşünülen konu, bu erkenin yer yüzüne çıkarılmasıdır.

Bütün bunlardan önce bir buhar türbinünün çalışmasını inceliyelim. Bir kapta su vardır. Bu kabın kapalı olması sebebi ile, 100 C ye kadar ısıtılan su buharlaşarak genişler ve aniden havaya salınır. Su buharı ortamda ısısından kaybeder, açığa çıkan enerji ile santralımız çalışır. Nevarki yakıt masrafının fazla olması nedeni ile elde edilen elektrik enerjisi pahalıya mal olur.

Şimdi... Burada bütün mesele ısıtıcıdadır. Onu ne kadar ucuza mal edersek elde ettiğimiz elektrik enerjisi de o kadar ucuza mal olur. Bunun için Amerikalı mü-

hendis Voe Neudecker ısıtıcı yerine dünyamızı koymuş. Kab'ta yüzlerce metre derinlikteki kayalar arasında bir oyuk. Yapma yada doğal olarak bulunan bu oyuklara yer yüzünden su gönderilerek, bu sular ısıtılabilir. Isıtılan su yer yüzüne yeniden çekilir ve bu kaynama noktasının çok üstünde olan sudan faydalanma olanağı doğar. Hatırlatmak gerekirse, bu suyu ısıtan dünyanın doğal ısı gücüdür. Söz konusu oyuklar çeşitli vasıtalarla (Örneğin: Atom bombaları ile) isteğe uygun bir şekilde yaratılabilir, hem de istenilen yerde. Sistemde su harcaması olmadığı için bu tür üreteçler çöl ortalarında bile kurulabilir.

Ayrıca çok da ekonomiktir. Yüzeyden suyu derine itmek için fazla iş düşmez. Çünkü su yer çekiminin etkisi ile derinlere akar. Isınan su hafifler ve yüzeye doğru ikinci bir boru dolayısıyla çıkar. Burada üreticiyi döndürüp yoğunlaştıktan sonra yine o monoton yolculuğuna başlar.

Elde edilen bu enerjiye karşılık, yapı masraflarından başka insanoglunun cebinden tek kuruş çıkmaz. Bundan iyiside can sağlığı.

*POPULER SCIENCE'den
Çeviren: ÇAĞLAR TUNÇAY*